

Одеський національний медичний університет
Медичний факультет № 3
Кафедра дерматології та венерології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ДЕРМАТОЛОГІЯ. ВЕНЕРОЛОГІЯ»

Обсяг	кредитів – 3; загальна кількість годин – 90
Семестр, рік навчання	7 – 8 семестри, IV курс
Дні, час, місце	згідно затвердженого розкладу занять 2020/2021 н. р.
Викладач (-і)	<p>Леbedюк Михайло Миколайович – завідувач кафедри, доктор медичних наук, професор, mykhailo.lebediuk@onmedu.edu.ua</p> <p>Ковальова Людмила Миколаївна – професор кафедри, доктор медичних наук, професор, lkovalyova3@gmail.com</p> <p>Бочаров Василь Андрійович – професор кафедри, доктор медичних наук, професор, vasyi.bocharov@onmedu.edu.ua</p> <p>Шухтін Вадим Вікторович – професор кафедри, доктор медичних наук, професор, shukhtin1967@gmail.com</p> <p>Гончаров Сергій Васильович – доцент кафедри, кандидат медичних наук, доцент, goncharov.sergey.1968.t@gmail.com</p> <p>Ашаніна Ірина Володимирівна – доцент кафедри, кандидат медичних наук, доцент, irinaashanina72@gmail.com</p> <p>Корхов Сергій Сергійович – доцент кафедри, кандидат медичних наук, доцент, orkho@ukr.net</p> <p>Охтишкін Микола Єгорович – доцент кафедри, кандидат медичних наук, доцент, valentinaohtiskina@gmail.com</p> <p>Хрущ Вікторія Іванівна – доцент кафедри, кандидат медичних наук, доцент, khrushchvika@gmail.com</p> <p>Бочарова Вероніка Володимирівна – доцент кафедри, доктор медичних наук, veronika.bocharova@onmedu.edu.ua</p> <p>Прокоф'єва Ніна Борисівна – доцент кафедри, кандидат медичних наук, mirranster@gmail.com</p> <p>Гоцуляк Олег Леонідович – асистент кафедри, кандидат медичних наук, oleggoculak@gmail.com</p> <p>Ковтун Лариса Олександрівна – асистент кафедри, кандидат медичних наук, larysakovtun1972@gmail.com</p> <p>Ніточко Олег Іванович – асистент кафедри, кандидат медичних наук, nitochko@gmail.com</p>
Контактний телефон	+38 (050) 316 97 47 +38 (050) 965 74 59
E-mail	kdvrem@onmedu.edu.ua
Робоче місце	кафедра дерматології та венерології ОНМедУ на базі Комерційного підприємства «Одеський обласний шкірно-венерологічний диспансер «Одеської обласної ради» (м. Одеса, вул. Академіка Воробйова, 5).
Консультації	<p><i>Очні консультації:</i> згідно графіка, за попередньою домовленістю із викладачем, за адресою Академіка Воробйова, 5, 2 поверх, кафедра дерматології та венерології ОНМедУ.</p> <p><i>Он-лайн консультації:</i> згідно графіка, за попередньою домовленістю із викладачем з 15.00 до 17.00 на платформі Microsoft Teams (MS) або ZOOM</p>

КОМУНІКАЦІЯ зі студентами: очно в аудиторіях та/або E-mail, платформи Microsoft Teams (MS) та ZOOM, мобільний зв'язок; очні зустрічі.

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предметом вивчення дисципліни «Дерматологія. Венерологія» є: будова і функції шкірного покриву, слизових оболонок, волосся і нігтів, захворювання шкіри, їх діагностика, лікування та профілактика, а також інфекційні захворювання, які передаються переважно (але не виключно) статевим шляхом і які характеризуються характерними об'єктивними і суб'єктивними проявами.

Пререквізити і постреквізити курсу.

Перелік навчальних дисциплін, на яких базується вивчення навчальної дисципліни: анатомія людини; гістологія, цитологія та ембріологія; медична біологія; медична хімія; медична та біологічна фізика; фізіологія; патофізіологія; патоморфологія; пропедевтика внутрішньої медицини; мікробіологія, вірусологія та імунологія; фармакологія; гігієна та екологія; медична психологія; соціальна медицина, громадське здоров'я.

Перелік навчальних дисциплін, для яких закладається основа в результаті вивчення навчальної дисципліни: інфекційні хвороби; онкологія та радіаційна медицина; педіатрія з дитячими інфекційними хворобами; акушерство та гінекологія; внутрішня медицина; загальна практика (сімейна медицина); оториноларингологія; урологія; фтизіатрія; алергологія.

Метою викладання навчальної дисципліни є:

- визначення етіологічних та патогенетичних факторів появи й подальшого клінічного перебігу найпоширеніших шкірних і венеричних захворювань;
- методологія обстеження дерматовенерологічного пацієнта;
- призначення лабораторних та/або інструментальних обстежень;
- клініка, діагностика найпоширеніших шкірних та венеричних захворювань та їх диференційна діагностика;
- врахування психологічного стану пацієнтів з поширеним ураженням шкіри, що супроводжується свербіжем; деонтологічні аспекти та морально-етичні принципи ведення хворих зі шкірними та венеричними захворюваннями.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є:

- набуття навичок і вмінь загального обстеження дерматовенерологічного хворого (огляд, оцінка змін шкіри, визначення проліферативних, ексудативних, порожнинних і безпорожнинних, природжених і набутих первинних та вторинних морфологічних елементів, мономорфності та поліморфності висипки, пальпація, перкусія, поскрібування, визначення дерматографізму, здійснення діаскопії, йодної проби Бальцера, симптомів Нікольського, Мещерського, інструментальні дослідження);
- набуття практичних навичок для діагностики та диференційної діагностики при най поширеніших захворюваннях шкіри, слизової оболонки рота та захворювань що передаються переважно статевим шляхом;
- набуття вмінь організації консультацій лікарів-фахівців для встановлення остаточного діагнозу;
- засвоєння сучасних методів терапії і профілактики шкірних та венеричних хвороб;

- набуття практичних навичок щодо забору для лабораторного дослідження необхідного біоматеріалу (луски, нігті, гній, серум, кров тощо) і вміння їх правильної інтерпретації;
- набуття навичок і вмінь надання невідкладної допомоги при непритомності, шоку, алергічних реакціях; направлення хворих до спеціального лікувально-профілактичного закладу;
- набуття навичок застосування примочок, паст аерозолів, лосьйонів та ін.
- набуття навичок і вмінь оформлення медичної документації – амбулаторних карт хворого;
- формування морально-етичних та деонтологічних якостей при професійному спілкуванні з хворим.

Результати навчання дисципліни:

Знати:

- основи теоретичної дерматології (анатомічна та мікроскопічна будова шкіри та слизових оболонок, фізіологія та патологія шкіри, основи клінічної фармакології для лікування шкірних хвороб);
- основні клініко-діагностичні ознаки розповсюджених шкірних хвороб, їх профілактику та лікування;
- особливості клінічного перебігу специфічних інфекцій (у т. ч. туберкульозу), венеричних захворювань, ВІЛ-інфекції та інших інфекцій, що передаються переважно статевим шляхом.

Вміти:

- оглядати шкірний покрив та слизові оболонки;
- провести діаскопію, пальпацію, пошкрябування;
- відтворити та оцінити дермографізм;
- відтворити пробу Бальцера;
- визначити симптом Нікольського;
- визначити псоріатичні феномени;
- провести забір патологічного матеріалу для діагностики мікозів;
- провести люмінісцентну діагностику грибкових захворювань;
- провести дослідження на акантолітичні клітини;
- провести пункцію лімфатичних вузлів;
- провести забір матеріалу для дослідження блідої трепонеми;
- провести забір матеріалу для дослідження гонококів и трихомонад;
- накладати пов'язку, примочоку, дерматологічний компрес, пасту, збовтувану мікстуру, пластр, аерозоль, лак;
- провести пробу Ядассона;
- відтворити симптом Бень'є-Мещерського;
- провести забір крові з вени;
- оформити амбулаторну карту, історію хвороби дерматологічного пацієнта;
- провести оцінку 2-склянкової проби при гонорей та інших уретритах.

ОПИС КУРСУ

Курс буде викладено у формі лекцій (6 годин) та практичних занять (34 години), організації самостійної роботи студентів (50 годин).

Матеріали дисципліни розміщені на сторінці кафедри в системі MOODLE (<https://app.odmu.edu.ua/chair/program1/>)

Інформаційні ресурси <https://onmedu.edu.ua/>

Зміст навчальної дисципліни

Тематичний план лекцій

Тема 1. Пропедевтика дерматовенерології. Принципи лікування хвороб шкіри. Дерматозоозози. Піодермії. Мікотичні ураження шкіри та слизових оболонок.

Тема 2. Алергодерматози. Вірусні та бульозні дерматози.

Тема 3. Венеричні хвороби: класифікація ВООЗ. Сифіліс. Гонорея та інші інфекції, що передаються статевим шляхом.

Тематичний план практичних занять

Тема 1. Елементи шкірної висипки та методика огляду й обстеження пацієнтів зі шкірною патологією.

Тема 2. Паразитарні захворювання шкіри.

Тема 3. Стафілодермії: основні клінічні прояви.

Тема 4. Стрептодермії: основні клінічні прояви.

Тема 5. Кератомікози, епідермомікози. Клінічні вияви, лабораторна діагностика, терапія та профілактика.

Тема 6. Трихомікози: мікроспорія, трихофітія, парша. Клінічні вияви, лабораторна діагностика, терапія та профілактика.

Тема 7. Дерматити, токсикодермії, екзема. Клініка, діагностика, лікування.

Тема 8. Атопічний дерматит. Клініка та лікування.

Тема 9. Псоріаз. Червоний плоский лишай. Діагностика, клініка, лікування.

Тема 10. Вірусні дерматози. Клініка, діагностика, лікування.

Тема 11. Бульозні дерматози. Клініка, діагностика, лікування.

Тема 12. Сифіліс: імунітет, реінфекція, суперінфекція, серодіагностика.

Клініко-серологічні особливості первинного періоду сифілісу.

Тема 13. Вторинний період сифілісу та його диференціювання.

Тема 14. Пізній (третинний) сифіліс. Діагностика, клініка та принципи терапії.

Тема 15. Природжений сифіліс. Діагностика, клініка та принципи терапії.

Тема 16. Особливості ураження сечостатевого каналу гонококами. Принципи терапії та профілактики.

Тема 17. Диференційний залік

Рекомендована література

1. Дерматологія і венерологія: Підручник для студ. мед. закладів фахової передвищої та вищої освіти. 2-ге вид., стер. Затверджено МОЗ / В.І. Степаненко, А.І. Чоботарь, С.О. Бондарь та ін. К., 2020. 336 с.
2. Дерматологія. Венерологія: підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. III- IV рівнів акредитації / В.І. Степаненко, М.М. Шупенько, П.М. Недобой, С.Г. Свирид, В.Г. Коляденко [та ін.]; за ред. В.І. Степаненка ; Нац. мед. ун-т ім. О.О. Богомольця. К.: КІМ, 2012. 846 с. : табл., іл.
3. Дерматологія та венерологія: навчальний посібник для підготовки студентів закладів вищої медичної освіти зі спеціальності «Медицина» з тем, які винесено для самостійної роботи / О.І. Денисенко, М.П. Перепічка, М.Ю. Гаєвська [та ін.]. Чернівці, 2019. 166 с.
4. Дащук А.М. Кожные болезни. Харків: ТОВ «ЕСТЕТ ПРІНТ», 2019. 140с.
5. Дерматология Фицпатрика в клинической практике: в 3 т. К. Вольф, Л. А. Голсмит, С. И. Кац и др.; пер. с англ.; Под общ. ред. акад. А. А. Кубановой. Т. 2. Москва: БИНОМ, Лаборатория знаний, 2012. 842 с.

ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання навчальної діяльності всіх студентів не є обов'язковим на кожному практичному занятті. Однак, на практичному занятті повинно бути опитано не менше 50% студентів.

В кінці вивчення дисципліни поточна успішність розраховується як середній бал усіх отриманих студентом оцінок за традиційною шкалою, округлене до 2 (двох) знаків після коми.

Оцінювання індивідуальних завдань студента

Оцінка за індивідуальні завдання нараховуються студентові лише за умов успішного їх виконання та захисту (доповідь реферату на практичному занятті, доповідь з презентацією на практичному занятті, доповідь на науково-практичних конференціях кафедри, університету, написання тез, статей, участь у Всеукраїнській олімпіаді). Оцінка/бали (не більше 10 балів) додається до поточної успішності як заохочувальні.

Оцінювання самостійної роботи студентів

Самостійна робота студентів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється під час іспиту або диференційного заліку.

Форма підсумкового контролю – диференційний залік

По завершенню вивчення дисципліни здійснюється диференційний залік. До підсумкової атестації допускаються лише ті студенти, які не мають академічної заборгованості і мають середній бал за поточну навчальну діяльність не менше 3,00.

Якщо дисципліна закінчується заліком, підраховується тільки середній бал, тобто середнє арифметичне всіх отриманих оцінок за традиційною шкалою, округлене до 2 (двох) знаків після коми.

Диференційований залік студента оцінюється за 4-бальною (традиційною) шкалою.

Форма проведення диференційованого заліку: усне опитування – згідно з питаннями до диф. заліку; регламент проведення – згідно чинного «Положення про організацію освітнього процесу в ОНМедУ», 2019 р.

Критерії оцінювання: вірні відповіді на 5 питань – «5», на 4 – «4», на 3 – «3», на 2 – «2».

Оцінювання дисципліни

Оцінка з дисципліни складається з двох складових:

- 50% - поточна успішність (середнє арифметичне всіх оцінок студента);
- 50% оцінка на диференційованому заліку.

Таким чином, на кафедрі у відомість виставляються дві оцінки:

- 1) середнє арифметичне всіх поточних оцінок (розраховується як число, округлене до 2 (двох) знаків після коми, наприклад, 4,76);
- 2) традиційна оцінка за диференційований залік.

Подальші розрахунки виробляє інформаційно-обчислювальний центр університету.

Середній бал за дисципліну (традиційна оцінка) розраховується як середнє арифметичне поточної успішності та оцінки диференційованого заліку.

Самостійна робота студентів

СРС включає в себе опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика дедлайну та відпрацювання пропущених або незарахованих занять здобувачами вищої освіти:

➤ відпрацювання пропущених та незарахованих занять відбувається за затвердженим графіком відпрацювань пропущених занять та консультації (згідно до Положення <https://onmedu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/osvitnij-proces.pdf>).

Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:

➤ самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації (шпаргалок, конспектів, мікронавушників, телефонів, смартфонів, планшетів та ін.);

➤ списування під час контролю знань заборонено;

➤ самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку університету, толерантність, доброзичливість, виваженість у спілкуванні зі студентами та викладачами, медичним персоналом закладів охорони здоров'я;
- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх навчальних заняттях (лекціях, практичних заняттях, підсумковому модульному контролі) є обов'язковою з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків відсутності з поважних причин).
  - запізнення студентів на лекції та практичні заняття не допускаються;
  - студенти з особливими потребами повинні зустрітися з викладачем або попередити його до початку занять, на прохання студента це може зробити староста групи;
  - при виникненні будь-яких питань – необхідно контактувати з викладачем;
  - під час перебування на кафедрі студенти повинні дотримуватися правил техніки безпеки, що відомі після проведення інструктажу та наявні на стенді кафедри з навчально-календарними планами.